

निर्यातक्षम द्राक्ष (क्रिमसन) गोडी छाटणीचे एकात्मिक अन्नद्रव्य व किड-रोग व्यवस्थापन

-: जमिनीतून द्यावयाची खतांची मात्रा (प्रति एकर) :-

कालावधी	उत्पादन	मात्रा (प्रति एकर)	उद्देश / सुचना
छाटणी अगोदर (१५ दिवस)	शेणखत किंवा ओरिजीनो (सेंट्रिय खत) + सुपर फॉस्फेट + एस.ओ.पी. + रूटांझा	५ टन किंवा प्रति झाड १ किलो २०० किलो २५ किलो ४ किलो	बेसल डोस ओरिजीनो मध्ये मिक्स करून बोदावर फोकुन मातीआड करावा
छाटणी नंतर ४० ते ४५ दिवसांनी (१००% सेटिंग अवस्था)	डिए.पी. (१८:४६:००) किंवा २४:२४:००	१०० किलो	स्लरी व्हारे द्यावे किंवा बोदावर फोकुन मातीआड करावा
छाटणी नंतर ७५ ते ८० दिवसांनी	एस.ओ.पी	५० किलो	

-: ड्रिपद्वारे द्यावयाची खतांची मात्रा (प्रति एकर) :-

कालावधी	उत्पादन	प्रमाण (प्रति एकर)	उद्देश / सुचना
छाटणीच्या वेळी किंवा अगोदर पहिले पाणी देतांना	कंसर्ट + प्रोबियॉन + मेटारायझियम	१ लिटर १ लिटर १ किलो	पांढऱ्या मुळीची वाढ, NPK व सुक्ष्म अन्नद्रव्य उपलब्धता आणि हुमणी/उड्या/मिलीबग नियंत्रणासाठी
१५ व्या दिवशी	१२:६१:०० + ऑग्रिप्लेक्स-ओए + मॅग्नेशिअम सल्फेट	४ किलो २ लिटर ४ किलो	नत्र : स्फुरद : मॅग्नेशियम पुरवठा करण्यासाठी व अन्नद्रव्यांची उपलब्धता वाढवण्यासाठी
२० व्या दिवशी	मिंगल + मॅग्नेशिअम सल्फेट + थायोग्रिन	२ किलो ८ किलो २ किलो	दुय्यम व सुक्ष्म अन्नद्रव्यांचा पुरवठा करण्यासाठी
२५ व्या दिवशी	१२:६१:०० + ००:००:५० + मॅग्नेशिअम सल्फेट	४ किलो २ किलो ४ किलो	नत्र : स्फुरद : पालाश : मॅग्नेशियम पुरवठा करण्यासाठी
३० व्या दिवशी	लोहाङ्गीप + रिलिज मॅग्नीज + लिओनार	५०० ग्रॅम ५०० ग्रॅम २५० ग्रॅम	नविन फुर्टीनवर फेरस व मॅग्निज कमतरता येऊ नये म्हणुन
३५ व्या दिवशी	प्रोबियॉन + कंसर्ट + मेटारायझियम	१ लिटर १ लिटर १ किलो	पांढऱ्या मुळीची वाढ, NPK व सुक्ष्म अन्नद्रव्य उपलब्धता आणि हुमणी/उड्या/मिलीबग नियंत्रणासाठी
४० व्या दिवशी	मिंगल + मॅग्नेशिअम सल्फेट + थायोग्रिन	२ किलो ८ किलो २ किलो	दुय्यम व सुक्ष्म अन्नद्रव्यांचा पुरवठा करण्यासाठी
४५ व्या दिवशी	कॅल्शियम नायट्रेट + ऑग्रिप्लेक्स- ओए + डिलबोर	४ किलो १ लिटर २५० ग्रॅम	पांढऱ्या मुळीची वाढ, अन्नद्रव्य उपलब्धतेसाठी तसेच कॅल्शियम व बोरांन चा पुरवठा
५० व्या दिवशी	१३:४०:१३ + मॅग्नेशिअम नायट्रेट	५ किलो ३ किलो	N:P:K:Mg पुरवण्यासाठी

कालावधी	उत्पादन	प्रमाण (प्रति एकर)	उदेश / सुचना
५५ व्या दिवशी	कॅल्शियम नायट्रेट + मॅग्नेशियम नायट्रेट + झिलबोर	५ किलो + ३ किलो २५० ग्रॅम	पांढऱ्या मुळींची वाढ, अन्नद्रव्य उपलब्धतेसाठी तसेच कॅल्शियम व बोराँन चा पुरवठा
६० व्या दिवशी	००:६०:२० किंवा ००:५२:३४ + मॅग्नेशिअम सल्फेट + थायोग्रीन	४ किलो ४ किलो २ किलो	P:K:Mg:S पुरवण्यासाठी
६५ व्या दिवशी	कॅल्शियम नायट्रेट + अँग्रिप्लेक्स- ओए + झिलबोर	५ किलो १ लिटर २५० ग्रॅम	पांढऱ्या मुळींची वाढ, अन्नद्रव्य उपलब्धतेसाठी तसेच कॅल्शियम व बोराँन चा पुरवठा
७० व्या दिवशी	००:६०:२० किंवा ००:५२:३४ + मॅग्नेशिअम सल्फेट	४ किलो ४ किलो	P:K:Mg पुरवण्यासाठी
८० व्या दिवशी	००:००:५० + थायोग्रीन + मॅग्नेशिअम सल्फेट	४ किलो २ किलो ४ किलो	K:Mg:S पुरवण्यासाठी
९० व्या दिवशी	१३:००:४५ + मॅग्नेशिअम सल्फेट	४ किलो ४ किलो	K:Mg:S पुरवण्यासाठी
१०० व्या दिवशी	००:००:५० + पॅशन	४ किलो ५ किलो	
१०५ व्या दिवशी	००:००:५० + पॅशन	४ किलो ५ किलो	

-: फवारणीद्वारे अन्नद्रव्य व किड-रोग व्यवस्थापन (प्रमाण : २०० लिटर पाण्यासाठी) :-

कालावधी	उत्पादन
छाटणी अगोदर (२० दिवस)	इथेफॉन (६०० मिली) द्रावणाचा pH ४ ते ४.५ पाहिजे (गरजेनुसार ००:५२:३४ / फॉस्फरिक ऑसिड / सायट्रिक ऑसिड वापर करणे) (अर्वड व उड्या नियंत्रणासाठी : लॅमडा सॅलोश्न ४.९% CS व इमामेक्टीन बेन्झोइट ५%SG चा वापर करावा)
इथ्रेलनंतर तिसऱ्या दिवशी	बोर्डो (१ %) गच्च स्प्रे करणे (खोड / ओलांडे / काडी / जमिनीवर स्प्रे करणे) (रिलिज झिंक (१०० ग्रॅम) + मोरचुद (२ किलो) + खड्याचा चुना (१.५ किलो) + थायोसल्फ (२०० ग्रॅम)
छाटणीनंतर दसऱ्या दिवशी	काडीच्या जाडीनुसार Hydrogen Cyanamide ची पेस्टींग करणे
छाटणीनंतर दुसऱ्या दिवशी	खोड / ओलांडेधुणे : बुप्रोफिझिन २५%SC (२०० मिली) + आॅरसील (५० मिली)
४ थ्या दिवशी	बोर्डो (१ %) गच्च स्प्रे करणे (खोड/ओलांडे/काडी/जमिनीवर स्प्रे करणे)
८ व्या दिवशी	इमिडाक्लोप्रिड १७.८%SL(१०० मिली) + एम-४५ (५०० ग्रॅम)
९ व्या दिवशी	७० ते ८० % शेंगदाणा (कॉटन बड) स्टेंज सी.पी.पी.यु. (३०० मिली) + झेड-७८ (५०० ग्रॅम)
१० व्या दिवशी	झायनेब ७५%WP (४०० ग्रॅम) + लॅमडा सॅलोश्न ४.९% CS (१०० मिली) + सी.पी.पी.यु. (२०० मिली) + ००:५२:३४ - (५०० ग्रॅम)
११ व्या दिवशी	मॅन्कोझेब(५०० ग्रॅम) + ००:५२:३४ - (५०० ग्रॅम) + प्रोबियॉन (६०० मिली) + ६बीए चा वापर तुमच्या अनुभवानुसार करावा
१२ व्या दिवशी	संचार-४० (५००मिली) + थायोफिनाईट मिथाईल ७०% Wp (२०० ग्रॅम))
१३ व्या दिवशी	(दोन पाने आवस्था) स्ट्राइट (२५० मिली) + के२-क्लायब्रेट (१०० ग्रॅम) + मॅग्नेशिअम सल्फेट (५०० ग्रॅम) + ६बीए चा वापर तुमच्या अनुभवानुसार करावा
१४ व्या दिवशी	फुट ३ ते ४ पाने अवस्था : डायमिथोमॉरफ ५०%WP(२०० ग्रॅम) + क्लोरोथॉलोनिल ७५%WP(२०० ग्रॅम) + फिप्रोनिल ५%SC (२०० मिली) + प्रोबियॉन (५०० मिली) + ००:०९:४६ (५०० ग्रॅम)
१५ व्या दिवशी	कॅलमिनो (५०० मिली) + झिंकाबोर (५०० मिली) + पॅशन (५०० ग्रॅम) + ॲंग्रोगेन (२०० मिली) + अमोनियम मॉलिब्डेट (२० ग्रॅम)
१६ व्या दिवशी	डायफेनकोनाझाल २५%EC(१०० मिली) + झायरम २७% SC (५०० मिली) + इमिडाक्लोप्रिड १७.८%SL(१०० मिली) (कीटकनाशक गरजेनुसार वापरणे)
१७ व्या दिवशी	(सायमॉक्झानिल ८%+मॅन्कोझेब ६४% - ५०० ग्रॅम) + ००:५२:३४ (५००ग्रॅम) + मॅग्नेशियम सल्फेट (५०० ग्रॅम) + ६बीए चा वापर तुमच्या अनुभवानुसार करावा
	फेल काढणी १८ ते २० व्या दिवसाच्या दरम्यान करणे (फेल नंतर गरज असल्यास घेणे संचार-४० + कॉपर हाड्डोऑक्साईड)
१९ व्या दिवशी	एक्सीड (२५० ग्रॅम) + कॅलमिनो (५०० मिली) + झेड७८ + ॲंग्रोगेन (२०० मिली)

कालावधी	उत्पादन
२१ व्या दिवशी	संचार-४० (५००मिली)+कॅप्टन (३००ग्रॅम) + इमामेक्टीन बेन्झोइट ५%SG (५०ग्रॅम) + डायफेनकोनाझाँल २५%EC (१०० मिली)
२२ व्या दिवशी	(मेटालॉबझील ४%+मैक्सेज्बे ६४% - ५०० ग्रॅम) + युरिया (४०० ग्रॅम) + झिंकॉल (१०० मिली) + प्रोबियॉन (४००मिली)
२४ व्या दिवशी	३०:१०:१० (५०० ग्रॅम) + एक्सीड (२५० ग्रॅम) + प्रोपिनेब (४०० ग्रॅम) + मैग्नेशियम सल्फेट (५०० ग्रॅम)
सुचना	२४ ते २६ दिवसांच्या दरम्यान द्राक्ष घडाच्या फुटीची बांधणी व त्या फुटीला वळण देणे
२६ व्या दिवशी	युरिया (४०० ग्रॅम) + झिंकाबोर (५०० मिली) + कॅलमिनो (५०० मिली) + झायनेब ७५%WP (४०० ग्रॅम)
२८ व्या दिवशी	(इम्प्रोब्लिकार्ब ५.५%+प्रॉपीनेब ६१.२५% WP - ५०० ग्रॅम) + एक्सीड (२५० ग्रॅम) + अबामेक्टीन १.९% EC (१०० मिली) + डायफेनकोनाझाँल २५%EC (१०० मिली)
३० व्या दिवशी	युरिया (४०० ग्रॅम) + झिंकॉल (१०० मिली) + अंग्रोगेन (२०० मिली) + प्रॉपीनेब ७०% WP(५०० ग्रॅम)
३२ व्या दिवशी	सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६% (२८० मिली) किंवा स्पायनेटोरम ११.७% SC (१२० मिली) प्रति एकर + इनफ्युज (२०० मिली) <small>अंतरप्रवाही बुरशीनाश व किटकनाशकातील घटकाचे पेनिट्रेशन वाढवण्यासाठी इनफ्युज वापाबे</small>
३४ व्या दिवशी	(फ्लीओपायरम १७.७%+टेबिकोनाझाँल १७.७% SC-२०० मिली) प्रति एकर + इनफ्युज (२०० मिली)
३५ व्या दिवशी	सायझोफॉमीड ३४.५% SC (८० मिली प्रति एकर)
३७ व्या दिवशी	युरिया (२५० ग्रॅम) + थायोसल्फ (२०० ग्रॅम) हा स्प्रे गरजेनुसार गळीसाठी घेणे
३९ व्या दिवशी	सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६% (२८० मिली) किंवा स्पायनेटोरम ११.७% SC (१२० मिली) प्रति एकर + इनफ्युज (२०० मिली)
४१ व्या दिवशी	युरिया (२५० ग्रॅम) + थायोसल्फ (२०० ग्रॅम) + झायरम २७% SC (४०० मिली) हा स्प्रे गरजेनुसार गळीसाठी घेणे व वेल झटकून घेणे
४३ व्या दिवशी	मेट्राफेनॉन ५०%SC (१०० मिली) प्रति एकर + अबामेक्टीन १.९% EC (१०० मिली) + इनफ्युज (२०० मिली)
४४ व्या दिवशी	युरिया (२५० ग्रॅम) + थायोसल्फ (२०० ग्रॅम) हा स्प्रे गरजेनुसार गळीसाठी घेणे व वेल झटकून घेणे
४६ व्या दिवशी	सायझोफॉमीड ३४.५% SC (८० मिली प्रति एकर) + इमामेक्टीन बेन्झोइट ५%SG (५०ग्रॅम)
४८ व्या दिवशी	युरिया (२५० ग्रॅम) + थायोसल्फ (२०० ग्रॅम) हा स्प्रे गरजेनुसार गळीसाठी घेणे व वेल झटकून घेणे
५० व्या दिवशी	युरिया (४०० ग्रॅम) + झिंकॉल (१०० मिली) + प्रोबियॉन (४०० मिली)
सुचना	सेटिंग नंतर व थिनिंगच्या अगोदर द्राक्ष घड सवारणे किंवा घडाला घड लागत असतील तर ते मोकळे करणे किंवा काढून टाकणे, घडाला लागणारे व सावलीतील पाने काढून घेणे. ओव्हरलॅपिंग द्राक्ष फुटी सवारून घेणे जेणे करून प्रत्येक पानाला एकसमान सुर्यप्रकाश मिळेल.
५२ व्या दिवशी	झिंकाबोर (५०० मिली) + कॅलमिनो (५०० मिली) + मैग्नेशियम सल्फेट (५०० ग्रॅम)
५४ व्या दिवशी	स्पायनेटोरम (१२० मिली) प्रति एकर + इनफ्युज (२०० मिली) <small>अंतरप्रवाही बुरशीनाश व किटकनाशकातील घटकाचे पेनिट्रेशन वाढवण्यासाठी इनफ्युज वापाबे</small>
५५ व्या दिवशी	मेट्राफेनॉन ५०%SC (१०० मिली) प्रति एकर
थिनिंग नंतर	सायझोफॉमीड ३४.५% SC (८० मिली प्रति एकर) किंवा किटोसान (३०० मिली)
सुचना	थिनिंग नंतर किंवा अगोदर बागेच्या अंतरानुसार द्राक्ष घडांची मर्यादीत निवड करत असताना हेलदी व विघरस फुटी वरिल घडांची निवड करणे पुढील प्रमाणे १) 9×5 साधारण २८ ते ३० घड. २) 9×6 साधारण ३२ ते ३५ घड. ३) 10×6 साधारण ३८ ते ४० घड.
५७ व्या दिवशी	युरिया (४०० ग्रॅम) + झिंकॉल (१०० मिली) + प्रोबियॉन (४०० मिली)
साईंजिंग डीप (६ ते ८ एमएम)	ESS / CHIMA मशिनचा वापर करणे जीए३ (२ ग्रॅम) + सुपर शर्ती कम्बाईन (२५० ते ३०० मिली) + प्रोबियॉन (१ लिटर) + कॅलमिनो (१ लिटर) प्रति एकर
६० व्या दिवशी	इमामेक्टीन बेन्झोइट ५%SG (५०ग्रॅम) + किटोसान (३०० मिली)
६२ व्या दिवशी	कॅलमिनो (५०० मिली) + झिंकॉल (१०० मिली) + मैग्नेशियम सल्फेट (५०० ग्रॅम) + अंग्रोगेन (२०० मिली)
६५ व्या दिवशी	हेल्पेट (६०० मिली) + सिलवॉल (२०० ग्रॅम)
६७ व्या दिवशी	अम्फिलोमायसीस (भुरीसाठी)
७० व्या दिवशी	कॅल्शियम नायट्रेट (४०० ग्रॅम) + प्रोबियॉन (४०० मिली)
७५ व्या दिवशी	अम्फिलोमायसीस (भुरीसाठी)
८० व्या दिवशी	अंग्रोगेन (२०० मिली) + १३:००:४५ (५०० ग्रॅम)
८५ व्या दिवशी	थायोसल्फ (२०० ग्रॅम) एटी आर नोझल ने स्प्रे करणे
९० व्या दिवशी	फार्मासिन-एम (६०० मिली) + अंग्रोगेन (२०० मिली)
५% कलर स्टेज	इथेफॉन (१०० मिली) प्रति एकर (साधारण ५०० लिटर पाणी स्प्रे करणे) हा स्प्रे गरजेनुसार घेणे

कालावधी	उत्पादन
१०० व्या दिवशी	फार्मासिन-एम (६०० मिली)
१०५ व्या दिवशी	रिलिज फेरस (१५० ग्रॅम) + पैशन (६०० ग्रॅम)
सुचना	<p>दोन टप्पामध्ये पाने काढणे : For good sunlight penetration on bunches to boost proper red color</p> <p>१) ५ ते १०% कलर स्टेज (इथेफॉन देण्याच्या अगोदर किंवा नंतर)</p> <p>२) ८० ते ९०% कलर स्टेज</p> <p>दोन टप्पामध्ये द्राक्ष घडातील मणी काढणे.</p> <p>१) फिट घडातील मणी किंवा खराब मणी काढून घेणे (इथेफॉन देण्याच्या अगोदर)</p> <p>२) ८० ते ९०% कलर स्टेज ला घडातील खराब व हिरवे दोडे मणी काढणे</p>

Important Tips :

- 1) Crimson is sensitive to GA3 application so try to used if needed.
- 2) Keep proper irrigation management (Water loving variety)
- 3) Work on proper soil practices and proper root zone for better output.
- 4) Work on proper canopy and bunch load management, on more number of leaves for proper bunch development.
- 5) Keeping quality & eating quality is so much important to keep its demand for long time within customers.

महत्वाच्या सुचना :

- ✓ इनफ्युज या पेनिट्रेटर चा वापर शेड्युलमध्ये दिल्याप्रमाणे फवारणी मधील औषधाची कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी करावा.
- ✓ डाऊणीसाठी अंतरप्रवाही बुरशीनाशक फवारणी करतांना पाण्याचा सामु (pH) ६ ते ६.५ ठेवणे महत्वाचे आहे, त्यासाठी क्षारदा या उत्पादना चा पाण्याचा सामु नियंत्रणात ठेवण्यासाठी वापर करावा.
- ✓ कंसर्ट + प्रोबियॉन + मेटारायझिम : पांढऱ्या मुळीची वाढ, NPK व सुक्ष्म अन्नद्रव्य उपलब्धता व हुमणी / उड्या / मिलीबग नियंत्रणासाठी छाटणीच्या वेळी व सेंटिंगनंतर असे दोन वेळेस ड्रीप किंवा स्लरीद्वारे द्यावे. Probion is a pure form of protein hydrolysis and is a source of all essential amino acids.
- ✓ डाऊणी नियोजन करण्यासाठी महत्वाच्या स्टेजेसला काळजी घेणे : १) छाटणी पुर्वी व छाटणी नंतर : १% बोर्डोंचा वापर करावा (खोड / ओलांडे / काडी / जमिनीवर स्प्रे करणे. २) पॉंगा ते फेलफूट. ३) फ्लावरींग ते सेंटिंग.
- ✓ संचार-४० : चा वापर शेड्युल प्रमाणे स्पर्शजन्य व अंतरप्रवाही बुरशीनाशकांसोबत करत राहिल्यास त्या बुरशीनाशकांची कार्यक्षमता वाढते त्याचबरोबर वेलीची प्रतिकार शक्ती वाढून वेल डावणीसारख्या रोगाला बळी पडत नाही. रशियात निर्यातीसाठी संचार-४० चा वापर फक्त फ्लावरिंग पर्यंतच करावा.
- ✓ झिंकाबोर + कॅलमिनो + पैशन : चा वापर फेलफूट पासून ते ८ ते १० mm मणी आकार होईपर्यंत दर ५ ते ६ दिवसातून एकदा फवारणीद्वारे करत राहिल्यास फ्लॉवरिंग मधील गळकुज, शॉर्ट बेरीज, ममीफिकेशन, स्टॉकनेक्रोसीस, क्रॉकिंग ह्या समस्या बन्याच प्रमाणात कमी होतात व घड लवचिक राहून टिकवण क्षमता वाढते.
- ✓ ऑग्रिप्लेक्स-ओए : ह्या ऑर्गेनिक ॲसिड चा वापर शेड्युल मध्ये दाखवील्या प्रमाणे स्थिर झालेल्या अनन्द्रव्यांची उपलब्धता व कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी करावा.
- ✓ मिंगल : ह्या सुक्ष्म अन्नद्रव्याचा वापर शेड्युल प्रमाणे केल्यास सर्व सुक्ष्म अनन्द्रव्यांचा संतुलित प्रमाणात पुरवठा होऊन जमिनीतुन देण्यात येणाऱ्या सुक्ष्म अनन्द्रव्यांची गरज भरून निघते.
- ✓ एक्सीड व के२-द्वायब्रंट : (Canopy management leader and to keep leaf (Kitchen) healthy) ह्या सुक्ष्म अनन्द्रव्यांचा शेड्युल प्रमाणे द्राक्षवेलीच्या वाढीच्या अवस्थेत, सेंटिंगच्या अवस्थेत आणि मण्यांची फुगवण होत असतांना फवारणी व्हारे वापर करावा.
- ✓ थायोग्रीन : ह्या सल्फर असलेल्या खताचा वापर कोणत्याही स्फुरदयुक्त खतासोबत किंवा सूक्ष्म अन्नद्रव्ययुक्त खतांसोबत केल्यास स्फुरद व सूक्ष्म अन्नद्रव्यांची कार्यक्षमता वाढून पिकाला उपलब्ध होतात. त्याचप्रमाणे चुनखडीयुक्त आणि क्षारपड जमिनीमध्ये थायोग्रीन चा वापर करत राहिल्यास त्या जमिनीची सुपीकता वाढते, म्हणून थायोग्रीन चा वापर १.५ ते २ किलो प्रती एकर १२ ते १५ दिवसांच्या अंतराने ड्रीप द्वारे करत रहावा.

टीप : वरील सर्व माहिती आमच्याकडे असलेल्या ज्ञानामुसार व अनुभवामुसार देण्याचा प्रश्न केलेला आहे तरीमुद्दा उत्पादनाचा वापर आमच्या नियंत्रणाबाबेहे असल्यामुळे त्याची साठवण, हाताळणी, फवारणी अथवा कुठलीही नुकसानीची प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष जबाबदारी आम्ही स्वीकारू शकणार नाही.

वरील दिलेल्या फवारणी तक्त्या मध्ये किटकनाशक व बुरशीनाशकाची फवारणी घेत असल्यास एम.आर.एल. व पी.एच.आय. चा अभ्यास करून फवारणी करावी.

AgriPlex® OA

The Power Of Lignin

सुचना: द्राक्ष छाटणीनंतर, महिन्यातुन एकदा जमिनीत स्थिर झालेल्या अनन्द्रव्यांमा उपलब्ध करण्यासाठी प्रती एकर २ लिटर या प्रमाणात वापारावे.

092023

अँग्रि सर्च (इंडिया) प्रा.लिमिटेड

जेथे प्रत्येक संकल्पनेला शास्त्रीय आधार आहे

* अधिक माहितीसाठी संपर्क *

नाशिक विभाग : 9607910942 / 40   पुणे विभाग : 8149538125 / 9607910945
मराठवाडा विभाग : 8275334014 / 9145971814   मृदा शास्त्रज्ञ : 9607910983